

BIBLIOTEKA
BRODEL

KNJIGA
2

Za izdavača: Nikola Janković
Glavni urednik: dr Dušan Marinković
Dizajn korica: Mediterran Publishing
Tehničko uređenje: Mediterran Publishing
Fotografija na naslovnoj strani: Jakob van Ruisdael,
Jevrejsko groblje, Državna galerija, Drezden

Copyright © za srpsko izdanje
Žolt Lazar i Mediterran Publishing 2009.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

340 . 62 (091)
616 . 89 - 008 . 441 . 44 (091)

COBISS.SR-ID

Štampa: Art Print, Novi Sad

Mediterran Publishing
Nikole Pašića 24
21000 Novi Sad
tel: +381.21.472.38.20 fax: +381.21.661.37.65
www.mediterran.co.yu
e-mail: mediterran@neobee.net

Za sve informacije o ovom i drugim izdanjima
Mediterran Publishinga,
kontakt: prodaja@mediterran.co.yu

Žolt Lazar

NASTANAK MASONERIJE

*Uticaj kulturnih i političkih činilaca
na pojavu modernog slobodnog zidarstva*

Novi Sad
2009.

SADRŽAJ

Uvod	11
------	----

PRVI DEO

Preobražaj zanatske organizacije

1. Teorije o nastanku	17
2. Dostupni podaci	19
3. Uspon građanstva i engleski humanisti	22
4. Nasleđe renesanse	28
4. 1. <i>Obrazovanost i politika</i>	28
4. 2. <i>Religija i moral</i>	29
4. 3. <i>Okultizam</i>	31
5. Gilde i esnafi	35
6. Građanin-graditelj	39
7. Vek 'prihvaćenih' masona	41
8. Diskretni šarm aristokratije	45

DRUGI DEO

Karakter društvenog delovanja masonerije u nastajanju

1. Racionalizacija spoznaje sveta	58
2. Zanatska etika i duh spekulativne masonerije	61
3. Masonerija i politika	69
3. 1. <i>Nova društvenost</i>	69
3. 2. <i>Sudbina građanskog obrasca</i>	74
3. 3. <i>Od Revolucije do konspiracije</i>	83
3. 4. <i>Antimasonstvo i teorija zavere</i>	87

Zaključak	95
The Genesis of Masonry	97
Bibliografija	101
Index	107